

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 08 Ağustos 2023
Sayı : 17

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

4857 Sayılı İş Kanunu'nda değişiklik yapılmasına dair Kanun Teklifim gerekçesi ile ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa Sarıgül
Erzincan Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 1 Ekim 2023	Esas No: 2/1518

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİĞİ
0 8 Ağustos 2023
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
0 8 Ağustos 2023
No: 1263041

GENEL GEREKÇE

Türkiye’de asgari ücret, kavramsal olarak ilk kez 3008 sayılı ve 1936 tarihli İş Kanunu’nda yer alsa da uygulamaya geçilmesi 1951 yılını bulmuştur. 1967’ye kadar mahalli komisyonlarca iş koluna ve şehre göre belirlenen asgari ücret, 1974’ten itibaren ulusal düzeyde belirlenmeye başlamıştır. Tarım işçileri için uygulanan farklı asgari ücret, 1989’da bırakılırken 16 yaşından küçükler için belirlenen farklı asgari ücret uygulamasından da 2014 yılında vazgeçilmiştir. Kısacası asgari ücret, gittikçe daha merkezileşen ve tek tipleşen bir yapıya bürünmüştür.

Anayasa’nın 55. Maddesinde; ‘ Ücret, emeğin karşılığı olarak tanımlanırken devlet, çalışanların yapılan işe uygun ve adaletli ücret elde etmesi konusunda sorumlu tutmaktadır. Bununla birlikte, ilgili maddede asgari ücretin tespitinde çalışanların geçim şartları ile ülkenin ekonomik durumu da göz önünde bulundurulur.’ denmektedir.

Öte yandan; 2003 yılından itibaren incelediğimizde, asgari ücretin kişi başına düşen milli gelirin yarısına dahi ulaşmadığını görülmektedir. Asgari Ücretin Kişi Başına Düşen GSHY’ye oranına baktığımızda, Kocaeli’de yüzde 22, Ankara’da yüzde 29, Erzincan’da yüzde 40, Ağrı’da yüzde 126 olduğu görülmektedir. Yani, 2021 verilerine göre asgari ücret Ağrı’da kişi başına düşen gelirin %126’sına denk gelmektedir.

Asgari ücret konusunda da olması gereken; gerçek enflasyon karşısında, dolar kuru karşısında, altın fiyatları karşısında asgari ücretin yaşadığı bütün kayıpların giderilmesidir. Aynı zamanda milli gelir artışından, asgari ücretin mutlaka payını alması; asgari ücretin işçinin ailesi ile birlikte geçinebileceği ücret olarak belirlenmesidir.

Türkiye’nin yüksek enflasyonlu sürece girmesi ile birlikte son birkaç yıldır, asgari ücret daha da önem kazanmıştır. Çünkü, ortalama ücret olan asgari ücret yüksek enflasyon karşısında çok hızla değer kaybetmekte, alım gücü çok hızlı bir biçimde gerilemektedir.

Açıklanan son rakamlara baktığımızda, açlık sınırı Haziran 2020-Haziran 2023 arasında yüzde 327 yükselmiştir. Bu dönemdeki 36 ayın sadece dördünde asgari ücret açlık sınırını aşmıştır. Yani Ocak ve temmuz aylarında asgari ücrete zam geldiği zaman asgari ücret açlık sınırının üstüne çıkmıştır. Ancak yüksek enflasyon ve artan gıda harcamaları sebebiyle asgari ücret hemen açlık sınırının altına inmektedir.

Özetle belirtmiş olduğum gerekçelerle asgari ücretin dört aylık periyotlar halinde belirlenmesi, asgari ücretle geçinen vatandaşlarımızın enflasyona karşı biraz da olsa rahat nefes almasını sağlayacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Enflasyon artışının durdurulamaması sonucunda, asgari ücret tutarının her geçen gün değer kaybetmesinin önüne geçilmesi amacıyla asgari ücret miktarının dört aylık periyotlar halinde belirlenmesi amaçlanmıştır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir

MADDE 3- Yürütme maddesidir

**4857 SAYILI İŐ KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1- 4857 Sayılı İŐ Kanunu'nun 39'uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "iki yılda" ibaresi "dört ayda" olarak deĐiŐtirilmiŐtir.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

